

HET TUSSENHOUDSTERREGIME VOOR NEDERLANDSE TUSSENHOLDINGS

Inleiding

Geregeld maakt een Nederlandse NV of BV (hierna: de vennootschap) deel uit van een groter concern, waarbij zij niet de topholding is, maar zelf wel één of meerdere dochtermaatschappijen heeft. De vennootschap fungeert als tussenholding, bijvoorbeeld voor het structureren van bepaalde activiteiten.

In beginsel is de vennootschap als tussenholding verplicht om een geconsolideerde jaarrekening op te maken betreffende haar eigen activiteiten en die van haar dochtermaatschappijen. Deze jaarrekening moet in het Handelsregister worden gedeponereerd. Zie voor meer informatie over consolidatie de brochure 'Consolidatie door Nederlandse vennootschappen'.

Een uitzondering hierop is de toepassing van het 'tussenhouderregime' uit artikel 408 Boek 2 Burgerlijk Wetboek (BW). In deze publicatie wordt ingegaan op de voorwaarden die verbonden zijn aan de toepassing en beëindiging van het tussenhouderregime.

Betekenis van het tussenhouderregime

Bij de toepassing van het tussenhouderregime is de vennootschap vrijgesteld van het opmaken en deponeren van een geconsolideerde jaarrekening. De gedachte van de wetgever is dat consolidatie door een vennootschap weinig toegevoegde waarde heeft, als deze vennootschap deel uitmaakt van een groter concern waarbij voor 'het grotere geheel' al een geconsolideerde jaarrekening wordt opgemaakt en gedeponereerd.

Als aan alle voorwaarden voor de toepassing van het tussenhouderregime is voldaan, moet de tussenhoudermaatschappij nog wel een enkelvoudige jaarrekening opmaken die aan de wettelijke inrichtingseisen uit Titel 9 Boek 2 BW voldoet. De wet verleent echter bepaalde vrijstellingen en verlichtingen afhankelijk van de grootte (hierna: jaarrekeningregime) van de vennootschap. Voor het van toepassing zijnde jaarrekeningregime hoeft de tussenhouder alleen uit te gaan van haar enkelvoudige cijfers. Veelal zal een tussenhouder als 'kleine onderneming' (artikel 396 Boek 2 BW) kwalificeren, waardoor er meer vrijstellingen gelden, zoals bijvoorbeeld de vrijstelling van het opstellen van een bestuursverslag of een vrijstelling van de accountantscontrole. Zie voor meer informatie over het van toepassing zijnde jaarrekeningregime de publicatie 'Groottecriteria – vrijstellingen en verlichtingen in de jaarrekening op grond van omvang Nederlandse vennootschap'.

Voorwaarden toepassing tussenhouderregime

De wet stelt in artikel 408 Boek 2 BW een aantal voorwaarden aan de toepassing van het tussenhouderregime. De consolidatie van een groepsdeel mag achterwege blijven, tenzij binnen zes maanden na aanvang van het boekjaar daartegen schriftelijk bezwaar is gemaakt door aandeelhouders die gezamenlijk ten minste 10% van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen. De financiële gegevens van de tussenholding en haar dochtermaatschappijen moeten daarnaast worden opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van een groter geheel.

OMDAT MENSEN TELLEN.

Deze geconsolideerde jaarrekening is opgesteld conform de Europese jaarrekeningrichtlijn of moet daaraan gelijkwaardig zijn (zie paragraaf 4 'Beperkingen in toepassing'). De geconsolideerde jaarrekening van de topholding wordt met het bestuursverslag en de accountantsverklaring gedeponereerd in het dossier van de tussenholding bij het Handelsregister in Nederland, zolang het tussenhoudsterregime op de vennootschap van toepassing is. Deze deponering vindt jaarlijks plaats, uiterlijk binnen zes maanden na afloop van het boekjaar waarop de geconsolideerde jaarrekening betrekking heeft, dan wel binnen één maand na een later tijdstip waarop de topholding haar geconsolideerde jaarrekening openbaar mag maken. De gedeponeerde geconsolideerde jaarrekening moet in het Nederlands, Engels, Frans of Duits zijn opgemaakt of vertaald.

De geconsolideerde jaarrekening mag ook in het dossier van een andere vennootschap worden gedeponereerd, mits dit maar bij het Nederlandse Handelsregister is. In het dossier van de groepsmaatschappij wordt dan een verwijzing naar dat andere dossier gedeponereerd.

Tot slot mag het tussenhoudsterregime alleen worden toegepast op een tussenholding die geen beursvennootschap is.

Beperkingen in de toepassing

Niet in alle gevallen is het tussenhoudsterregime toepasbaar. Vooral in internationale verhoudingen kan een beperking bestaan. Zoals al aangegeven moet de geconsolideerde jaarrekening zijn opgesteld conform de Europese jaarrekeningsrichtlijn dan wel hieraan gelijkwaardig zijn. Is de moeder afkomstig uit een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (hierna: EER), dan is toepassing van het tussenhoudsterregime zonder meer mogelijk.

Is een moeder echter afkomstig van buiten de EER, dan is de wettelijke toevoeging 'of op gelijkwaardige wijze' van belang. Toepassing van het tussenhoudsterregime is in dit geval namelijk alleen mogelijk als de geconsolideerde jaarrekening van de niet-EER moeder ten minste evenveel informatie geeft als een geconsolideerde jaarrekening die is opgesteld door een moeder binnen de EER. Dit zal per geval beoordeeld moeten worden. In ieder geval is sprake van gelijkwaardigheid als het een geconsolideerde jaarrekening betreft die is opgesteld volgens de jaarverslaggevingsregels van de Verenigde Staten, Canada, China, Japan, Zuid-Korea of India.

Verder kan van gelijkwaardigheid worden gesproken als een land haar verslaggeving baseert op de International Financial Reporting Standards (IFRS).

Wij wijzen in dit verband nog op een beperking van meer praktische aard. Niet ieder recht verplicht tot openbaarmaking van de geconsolideerde jaarrekening. Is een moeder op grond van het op haar toepasselijke recht niet tot openbaarmaking verplicht, dan zal dit in het algemeen aan toepassing van het tussenhoudsterregime in de weg staan. Voorwaarde voor toepassing van het regime is immers dat de geconsolideerde jaarrekening wordt gedeponereerd in het Handelsregister in Nederland. Hiertoe zal de moeder niet bereid zijn als zij zelf de geconsolideerde jaarrekening niet openbaar hoeft te maken.

Verdere gevolgen van toepassing van het tussenhoudsterregime

Het is de vennootschap toegestaan om bij toepassing van het tussenhoudsterregime alle groepsmaatschappijen tegen kostprijs te waarderen. Een waardering tegen netto-vermogenswaarde is niet verplicht. Dit vereenvoudigt de waardering van deelnemingen in de enkelvoudige jaarrekening van de tussenholding. Indien op de tussenholding een bepaald jaarrekeningregime van toepassing is, hoeft zij niet aan alle wettelijke inrichtingseisen te voldoen. Is in boekjaar X het tussenhoudsterregime voor het eerst op de vennootschap van toepassing, dan betekent dit niet dat het jaarrekeningregime ook direct wijzigt. Een wijziging van het jaarrekeningregime is pas van toepassing indien gedurende twee opeenvolgende balansdata aan

een aantal criteria is voldaan (boekjaar X+1). Zie voor meer informatie over het van toepassing zijnde jaarrekeningregime de brochure 'Groottecriteria – vrijstellingen en verlichtingen in de jaarrekening op grond van omvang Nederlandse vennootschap'.

Indien het tussenhoudsterregime niet langer op de vennootschap van toepassing is, kan de vennootschap niet meer volstaan met haar eigen gegevens, maar zal zij voor het bepalen van het toepasselijke jaarrekeningregime de gegevens van haar groepsmaatschappijen moeten meetellen. Vaak betekent dit dat op de vennootschap een ander jaarrekeningregime van toepassing wordt. Bovendien zal de vennootschap weer een geconsolideerde jaarrekening moeten gaan opmaken en deponeren bij het Handelsregister.

Vrijwillige toepassing tussenhoudsterregime

De tussenholding is niet verplicht om van het tussenhoudsterregime gebruik te maken. Een belangrijke reden om geen gebruik te maken van deze bevoegdheid kan zijn dat de tussenholding op één of meer tot haar consolidatiekring behorende groepsmaatschappijen het groepsregime van artikel 408 Boek 2 BW wil toepassen. Voor meer informatie over toepassing van het groepsregime wordt verwezen naar de brochure 'Toepassen en beëindigen van het groepsregime op Nederlandse vennootschappen'.

Afsluitend

Het tussenhoudsterregime vraagt om extra aandacht van de vennootschap. Deze aandacht is van belang zowel bij de toepassing van dit regime als bij de beëindiging hiervan. Bij de toepassing spelen vooral de vrijstelling van de consolidatieplicht en de mogelijke wijziging van het jaarrekeningregime voor de eenvoudige jaarrekening van de vennootschap een rol.

Wordt het tussenhoudsterregime beëindigd, dan zijn het herleven van de verplichting tot het opmaken en deponeren van de geconsolideerde jaarrekening en wederom de wijziging van het jaarrekeningregime aandachtspunten.

Het is van belang om aan alle vereisten uit artikel 408 Boek 2 BW te voldoen. Onjuiste toepassing van het tussenhoudsterregime kan leiden tot bestuurdersaansprakelijkheid in faillissement wegens het niet juist naleven van de jaarrekeningvoorschriften.

MEER INFORMATIE

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met uw adviseur bij BDO Accountants & Belastingadviseurs.

Deze publicatie is zorgvuldig voorbereid, maar is in algemene bewoordingen gesteld en bevat alleen informatie van algemene aard. Deze publicatie bevat geen advies voor concrete situaties, zodat uitdrukkelijk wordt aangeraden niet zonder advies van een deskundige op basis van de informatie in deze publicatie te handelen of een besluit te nemen. Voor het verkrijgen van een advies dat is toegesneden op uw concrete situatie kunt u zich wenden tot BDO Accountants & Belastingadviseurs B.V. of een van haar adviseurs. BDO Accountants & Belastingadviseurs B.V. en haar adviseurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van handelen of het nemen van besluiten op basis van de informatie in deze publicatie.

BDO is een op naam van Stichting BDO te Amsterdam geregistreerd merk.

In deze publicatie wordt BDO gebruikt ter aanduiding van de organisatie die onder de merknaam 'BDO' actief is op het gebied van de professionele dienstverlening (accountancy, belastingadvies en consultancy).

BDO Accountants & Belastingadviseurs B.V. is lid van BDO International Ltd, een rechtspersoon naar Engels recht met beperkte aansprakelijkheid, en maakt deel uit van het wereldwijde netwerk van juridisch zelfstandige organisaties die onder de naam 'BDO' optreden.

BDO is de merknaam die wordt gebruikt ter aanduiding van het BDO-netwerk en van elk van de BDO Member Firms.